

ORIMATTILA METSÄMÄKI 2

Esihistoriallisen asuinpaikan koekaivaus

Hannu Poutiainen 2002

ORIMATTILA METSÄMÄKI 2

Esihistoriallisen asuinpaikan arkeologinen koekaivaus

Hannu Poutiainen
Lahden kaupunginmuseo
Päijät-Hämeen maakuntamuseo
2002

Rahoitus
Euroopan Unionin Aluekehitysrahasto
Opetusministeriö
Lahden kaupunki
Orimattilan kaupunki

Sisällys		Sivu
1.	Kohde	2
2.	Johdanto	3
3.	Työntekijät, olosuhteet ja kaivausmenetelmät	3
4.	Havainnot ja löydöt	4
4.1	Koeoja	
4.2	Koekuopat	
5.	Yhteenveto ja tulkinta	10
	Liitteet	
	1. Kartat: peruskarttaote, yleiskartat, kaivauskartat	
	2. Negatiiviluettelo	
	3. Diapositiiviluettelo	
	4. Valokuvat	

1. Kohde

Kunta	Kylä	Nimi	Peruskartta	x/y/z = p/i/z
Orimattila 560	Pennala 411	Metsämäki 2	3111 02 Renkomäki	6755 93 3429 97 70-73

Mj-tyyppi	Ajoitus	Lkm	Lk
Asuinpaikka	Kivi-/varhais- metallikausi	1	II

Tila ja Rno	Maanomistaja
Metsämäki 1:56	Hämäläinen Mikko Juhani ja Leena Maija Annikki Lankilantie 56 16320 Pennala

Kohde ja ympäristö:

Kohde löytyi arkeologisessa inventoinnissa keväällä 2002. Kohde sijaitsee noin 11 km Orimattilan kirkosta pohjoiseen. Asuinpaikka on Rengonjoen itäpuolella, jyrkähkön ja kivisen törmän päällä olevalla tasanteella, joka muodostaa pienen länsiluoteeseen avautuvan niemekkeen. Tasanteen leveys on enimmillään noin 8 metriä. Maalaji on hienoa hiekkaa. Asuinpaikka on hakkuuaukealla, jossa kasvaa nuoria männyntaimia, ympäristössä kasvaa lehtipuita ja kuusia. Länsipuolella on niitty, jonka maalaji on humuspitoista.

Inventoinnissa tasanteelle kaivettiin kaksi koekuoppaa. Kuoppa 1 sijaitsee läheisestä suuresta siirtolohkareesta 38 m etelälounaaseen ja kuoppa 2 kuopasta 1 6,5 m koilliseen. Molemmista kuopista tuli löytöjä.

Tasanteen lounaispuolella maa nousee loivasti, kunnes noin 22 metriä koekuoppa 1:stä muuttuu jyrkäksi, lounaaseen viettäväksi rinteeksi. Koilliseen maa jatkuu melko tasaisena. Itä- ja kaakkoispuolella rinne nousee melko jyrkästi, ennen viereisen harjanteen lakea on toinen tasanne.

Löydöt:

Inventointilöydöt KM 33222:1 - 3, saviastian pala, palanutta luuta

Kaivauslöydöt KM 33182: 1-188, saviastianpaloja, kvartseja, palanutta luuta, hammaskiillettä

Lähilöytöjä:

Orimattila Metsämäki 1, kivi- / varhaismetallikautinen asuinpaikka, Orimattila Rengonjoki 1, Rengonjoki 2 ja Rengonjoki 4, kivikautisia asuinpaikkoja

Valokuvat: neg. 130 933 - 130 955 dia 33 039 - 33 061

Tutkimukset:

H. Poutiainen ja A. Malinen 2002, inventointi

2. Johdanto

Orimattilan Metsämäki 2:n asuinpaikka löytyi keväällä 2002 arkeologisen inventoinnin tuloksena. Inventointi oli osa Orimattilan Pennalan osayleiskaavan uudistamiseen liittyneitä perusselvityksiä, jotka Orimattilan kaupunki rahoitti.

Kohde vaikutti siinä määrin kiinnostavalta, että paikalla haluttiin tehdä pieni koekaivaus. Kaivaus oli osa hanketta "Porvoonjoen asutustutkimus - Kansallismaiseman syntyvaiheet ja tulevaisuus", jonka Lahden kaupungin museo aloitti vuonna 2000. Koko hankkeen rahoittajina olivat Lahti, Hollola, Orimattila, Euroopan unionin aluekehitysrahasto sekä opetusministeriö Etelä-Suomen lääninhallituksen kautta.

3. Työntekijät, olosuhteet ja kaivausmenetelmät

Kaivauksenjohtajana toimi FM Hannu Poutiainen ja kartanpiirtäjänä työskenteli fil .yo. Anssi Malinen. Kaivajina olivat opiskelija Kaisa Alatalo ja koululaiset Simo Ahonen ja Toni Majola. Lisäksi Janne Kinnunen oli mukana vapaaehtoisena avustajana. Viikon kestäneen kaivauksen aikana sää oli koko ajan sateeton ja lämmin, ajoittain jopa helteinen.

Asuinpaikalle paalutettiin vaaituskojeen, linjakeppien ja kelamittoja avulla jokseenkin lounais-koillissuuntainen (43 goonia) viiden metrin pituinen ja metrin levyinen koeoja. Se vedettiin inventoinnissa kaivettujen koekuoppien välille siten, että koekuoppa 1 jäi koeojan kaakkoiskulmaan.

Koordinaatistossa x kasvaa koilliseen ja y kaakkoon. Ruudun koordinaatit määrättiin länsikulmasta. Kaivausalueen koordinaatisto kiinnitettiin kulmaprisman, kelamittojen ja linjakeppien avulla läheiseen siirtolohkareeseen - se sijaitsee asuinpaikan pohjoisreunasta runsaat 15 m pohjoiseen - sekä maakiveen, joka sijaitsee asuinpaikan eteläpään tuntumassa, sen luoteisreunalla ja samalla myös tasanteen reunalla, viitisen metriä koekuopasta nro 5 (95/200) luoteeseen. Lahden kaupungin tekninen virasto siirsi gps-laitteella maastomittaustiedot kaivauksen korkeuskiintopisteinä olleen kiven korkeimpaan kohtaan: x 6755 933.453 y 3429 959.238 z 73.189.

Pintavaaitus tehtiin metrin välein, minkä jälkeen poistettiin turvekerros lapioilla. Lähtötaso vaaittiin. Lähtötason alta 1. kerros kaivettiin 5 cm teknisenä kerroksena, mutta paikoin kaivajat kaivoivat syvempään.

Pintavaaitus tehtiin metrin välein, minkä jälkeen poistettiin turvekerros lapioilla. Lähtötaso vaaittiin. Lähtötason alta 1. kerros kaivettiin 5 cm teknisenä kerroksena, mutta paikoin kaivajat kaivoivat syvempään.

Ns. massalöydöt otettiin talteen 1 x 1 m ruuduittain. Kaikki kaivettu maa-aines kuivaseulottiin 4 mm ja 5 mm silmäkoon seuloilla. Kaivettaessa havaituille esineille sekä keramiikalle ja keramiikkakeskittymille mitattiin koordinaatit 1 cm:n tarkkuudella. Koeojan taso- ja leikkauskartat piirrettiin 1:20. Leikkauskartat piirrettiin pitkästä luoteissivusta ja lounaispäädyistä. Tasot, leikkaukset ja rakenteet valokuvattiin dia- ja mustavalkofilmille. Kuvat on arkistoitu Lahden kaupunginmuseon kuva-arkistoon.

Koekaivausalueeseen liittyen tehtiin koekuopitusta (50 x 50 cm) kaivauskoordinaatiston mukaisesti asuinpaikan laajuuden ja luonteen selvittämiseksi. Kuoppien kohdalta poistettiin turve lapioilla ja kaivamista jatkettiin sitten samoilla menetelmillä kuin koeojassakin ts. teknisin kerroksin ja tasot vaaittiin ja tapauskohtaisesti niistä otettiin valokuvia. Maa-aines seulottiin 4 - 5 mm seuloilla. Kuopista tehtiin luettelo, johon merkittiin kuopan sijainti (x y z), kulttuurikerroksen paksuus sekä mahdolliset löydöt ja niiden sijainti suhteessa kerroksiin.

Radiohiiliajoitukseen sopivia hiilinäytteitä saatiin useita, joista lähes kaikki ovat yhden ja saman kiveyksen eri kerroksista. Lisäksi otettiin palanutta luuta talteen siten, että siitä voi tehdä radiohiiliajoituksen. Kasvijäänninäytteitä otettiin pääasiassa kiveyksestä ja sen ympäristöstä.

Kaivauksen päätyttyä koeoja ja kaikki koekuopat täytettiin ja peitettiin turpeella.

4. Havainnot

4.1 Koeoja

Pintakerros

Turpeen alla ja paikoin kivennäismaan huuhtoutumiskerroksessa oli hiiltä ja hiilenkappaleita, jotka kaivettiin pois lapioilla ja lastoilla lähtötasoon saakka.

1. kerros

Pääosin kovaa ja rautapitoista kivistä hiekkaa, josta löytöjä tuli varsin vähän, lähinnä kvartseja. Siellä täällä oli hiekaksi rapautuneita kiviä.

2. kerros

Selvästi enemmän löytöjä: pieniä muruja keramiikkaa ja yksi iso reunapala ruudusta 100/200. Joita

in rapautuneita kiviä edelleen hajallaan, useampia ruudussa 103/200, josta kaivaja kaivoi ne pääosin pois. Rautasaostumia enää paikoitellen ja lähinnä ruudussa 100/200. Maa alkoi olla lähes kivetöntä hienoa hiekkaa. Hiilenkappaleita oli siellä täällä, mutta ne kaivettiin pois, koska olivat nähtävästi metsäpalon tai kasken jäljiltä.

3. kerros

Löytöinä eritoten luuta, varsinkin ruuduista 100-102/200. Pohjoisimmista ruuduista luita löytyi selvästi vähemmän. Osa luista oli niin pientä, että ne menivät seulaverkon silmän läpi (5 mm). Kvartsia tuli vähemmän kuin edellisestä kerroksesta, keramiikkaa vain muutamia muruja. Maa-aines oli pääosin pehmeää, helposti kaivettavaa hienoa hiekkaa. Ruudussa 102/208 oli hiiltyneen puun pala. Ruudussa 103/200 oli kiveys nro 1, jossa rapautuneita kiviä, osa hiekaksi asti rapautuneita. Osa rapautuneista kivistä lähti pois kerroksia 2 ja 3 kaivettaessa. Kiveyksen keskellä hiiltä, josta otettiin näyte (hiiltynyt puun pala).

4. kerros

Pehmeä kivetön hiekka jatkui, paitsi ruuduissa 103/200 ja 104/200, joissa oli runsaasti halkaisijaltaan noin 5 cm:n kokoisia kiviä. Ruudussa 103/200 oli lisäksi isompia nyrkin - kahden nyrkin kokoisia kiviä. Kiveyksestä otettiin makronäyte ja hiilinäyte. Ruudun 102/200 itäkulmauksessa oli punertava läikkä, jossa edellisessä kerroksessa oli palanutta puuta. Nyt siitä otettiin makronäyte. Löydöt vähenivät, paitsi ruudussa 100/200, josta löytyi runsaasti luuta; otettiin makronäyte. Kvartsia löytyi vähän, keramiikkaa pari murusta.

5. kerros

Kaikkia ruutuja kaivettiin edelleen, mutta ruuduista 103-104/200 ei löytöjä. Ruudusta 102/200 löytöjä tuli vain vähän. Näitä ruutuja ei kaivettu syvempään. Ruudusta 101/200 tuli hiukan löytöjä, erityisesti sen etelänurkkauksesta. Runsaasti löytöjä tuli ruudusta 100/200, erityisesti palanutta luuta, mutta tästä ruudusta kaivettu aikaisemmin kivennäismaata vähemmän kuin muista ruuduista. Ruudussa 103/200 kiveys jatkui epämääräisen muotoisena, mutta selvänä. Osa kivistä oli rapautuneita. Ruudusta otettiin hiilinäyte.

Orimattila Metsämäki 2. Esihistoriallinen asuinpaikka. Koeojan löytöryhmät kerroksittain.

kerros		pinta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	yht.
keramiikka	kpl		2	6	7	8		1					24
	g		17,3	5,5	2,3	2,0		0,4					29,0
hioimen katkelma	kpl			1									1
	g			22,8									22,8
raaka-ainekvartsi	kpl	1	1	1									3
	g	79,0	30,6	307,3									416,9
kvartsi-iskos	kpl	2	21	15	17	11	12	7	3	6	1		95
	g	0,9	22,8	23,6	20,4	4,0	3,8	1,6	3,5	2,6	0,1		250,6
palanut luu	kpl		4	33	130	145	200	132	87	90	66	99	986
	g		1,7	10,2	19,9	35,4	25,6	30,2	17,5	15,6	16,3	11,4	183,8
yht.	kpl	3	28	56	154	164	212	140	90	96	67	99	1109
	g	79,9	71,2	369,4	45,6	41,4	29,4	68,9	21,0	18,2	16,4	11,4	772,8

6. kerros

Ruutu 100/200 kaivettiin kokonaan ja 101/200 puoliksi. Viimeksi mainitusta tuli vain pari löytöä, ja ruutua ei kaivettu syvempään. Ruudusta 100/200 tuli runsaasti palanutta luuta, jonkin verran kvartsi-iskoksia ja yksi ydin. Ruudussa 103/200 kiveys jatkui edelleen, palaneiden kivien keskellä oli runsaasti hiiltä ja hiilenkappaleita. Ruudusta otettiin C14-näyte.

7. kerros

Ruudussa 100/200 jatkettiin kaivamista lapiolla. Ruudussa 103/200 kiveys alkoi harveta, mutta hiililäikkä keskellä jatkui. Kiveyksen 1 (liesi) kohdalla on ollut runsaasti pientä kiveä ja isompaa noin päänkokoista luontaista kiveä. Liesi on tehty tähän kiviseen kohtaan tarkoituksellisesti?

8. kerros

Ruutu 101/200 kaivettiin puoliksi 8. kerrokseen. Ruutu oli käytännöllisesti katsoen löydötön. Ruudussa 100/200 oli punertava kerros, josta tuli erityisesti palanutta luuta, mutta myös kvartsia.

9. kerros

Ruudussa 100/200 punertava maa jatkui, ja siitä tuli palanutta luuta ja kvartsia. Ruudusta 100/200 otettiin makronäyte ja palanut luu radiohiiliajoitusnäytteeksi.

10. kerros

Ruudun 100/200 punertava kerros kaivettiin muotoon, josta tuli kvartsia ja luuta. Ruutu 103/200, jossa oli kiveys 1 (liesikiveys) ja siihen liittyvää hiiltä ja hiilenkappaleita, kaivettiin muotoon, joka teknisenä kerroksena vastaa 13. kerrosta. Ruudussa oli pohjaan saakka rapautuneita kiviä ja hiiltä, jota löytyi myös alimpien kivien alta. Otettiin ajoitusnäyte.

4.2 Koekuopat

Alueelle kaivettiin yhteensä 13 koekuoppaa, joista kaksi inventoinnin yhteydessä ja 11 koekaivauksen aikana. Inventoinnin ensimmäinen koekuoppa jäi koeojan ruudun 100/200 alueelle, ruudun kaakkoiskulmaan.

Koekuoppa 2

Toinen inventoinnin yhteydessä kaivettu koekuoppa, joka silloin jäi lähinnä lapionpistoksi. Löytöinä keramiikkaa, kvartsia, palanutta luuta ja hammaskiillettä. 106,10/201,80.

Koekuoppa 3

Kuoppa kaivettiin koeojasta kaakkoon, alemman tasanteen yläpuolelle viettävään rinteseen. Ei löytöjä. 100/204.

Koekuoppa 4

Kuoppa kaivettiin koeojasta kaakkoon, ylemmälle tasanteelle, missä maalaji oli kivisempää ja karkeampaa kuin alemmalla tasanteella. Ei löytöjä. 100/220.

Koekuoppa 5

Kuoppa kaivettiin koeojan lounaispuolelle sen jatkeeksi. Löytöjä vähän: pala keramiikkaa, palanutta luuta. 95/200.

Koekuoppa 6

Kuoppa kaivettiin koeojasta koilliseen sen jatkeeksi samalle tasanteelle. Maalaji hiekka. Löytöinä kvartssia ja keramiikkaa sekä runsaasti palanutta luuta ja hammaskiillettä. 115/200.

Koekuoppa 7

Kuoppa kaivettiin koeojasta koilliseen sen jatkeeksi samalle tasanteelle. Maalaji hiekka. Löytöinä runsaasti kvartssia ja varsinkin palanutta luuta ja rengaskoristeista keramiikkaa, myös reunapaloja. 125/200.

Koekuoppa 8

Kuoppa kaivettiin koeojasta itäkoilliseen samalle tasanteelle, peruslinjasta 5 m kaakkoon. Maalaji hiekka. Löytöinä runsaasti keramiikka sekä lisäksi kvartssia ja palanutta luuta. 115/205.

Koekuoppa 9

Kuoppa kaivettiin koeojasta koilliseen sen jatkeeksi samalle tasanteelle kohtaan, missä tasanne alkoi viettää alaspäin. Maalaji savi/hiesu. Ei löytöjä. 130/200.

Koekuoppa 10

Kuoppa kaivettiin koeojasta jokseenkin itään samalle tasanteelle kohtaan, jossa tasanne alkoi viettää loivasti ylöspäin, peruslinjasta 10 m kaakkoon. Maalaji hiekka. Löytöjä kohtalaisen runsaasti: keramiikkaa ja palanutta luuta sekä lisäksi kvartssia. 115/210.

Koekuoppa 11

Kuoppa kaivettiin koeojasta itäkoilliseen samalle tasanteelle, peruslinjasta 5 m kaakkoon. Maalaji hiekka. Löytöinä palanutta luuta sekä hiukan keramiikkaa ja kvartssia. 120/205.

Orimattila Metsämäki 2. Esihistoriallinen asuinpaikka. Koekuopat ja niiden löydöt.

koekuoppa	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
koordinaatit	106,1/ 201,8	100/ 204	100/ 220	95/ 200	115/ 200	125/ 200	115/ 205	130/ 200	115/ 210	120/ 205	125/ 210	115/ 215
pinta, m mpy	71,17			70,52	71,37	72,07	72,00	71,73	72,58	72,58	72,95	73,55
lähtötaso	71,11			70,38	71,30	71,98	71,88	71,65	72,53	72,40	72,78	
taso 1	71,06			70,32	71,24	71,92	71,81	71,61	72,48	72,31	72,73	
taso 2	71,00			70,27	71,19	71,87	71,75		72,43	72,27	72,69	
taso 3	70,94			70,22	71,13	71,82	71,69		72,40	72,15	72,64	
taso 4	70,89				71,08	71,75	71,61		72,34			
taso 5						71,69	71,56		72,31			
taso 6						71,66	71,51		72,25			
taso 7									72,20			
taso 8									72,16			
kulttuurikerroksen pak-suus	22 cm			16 cm	24 cm	32 cm	42 cm		42 cm	13 cm		
löydöt:												
keramiikka	37			1	25	194	124		46	5		
kvartsi	15				6	38	22		5	5		
palanut luu	202			1	189	186	29		35	25		
yht.	254			2	220	418	175		86	35		

Koekuoppa 12

Kuoppa kaivettiin koeojasta koilliseen, peruslinjasta 10 m kaakkoon, alemman ja ylemmän tasanteen väliseen rinteeseen. Maalaji kivisempi. Ei löytöjä. 125/210.

Koekuoppa 13

Kuoppa kaivettiin koeojasta itäkaakkoon, peruslinjasta 15 m kaakkoon, alemman ja ylemmän tasanteen väliseen rinteeseen. Maalaji kivinen. Ei löytöjä. 115/215.

5. Yhteenvedo ja tulkinta

Orimattilan Pennalan Metsämäki 2:n esihistoriallisen asuinpaikan koekaivauksessa tutkittiin tasokaivauksiin yhteensä 8 neliötä, josta määrästä koeojan (1 x 5 m) osuus oli 5 neliometriä ja koekuoppien (12 kpl 0,5 x 0,5 m) noin 3 neliometriä.

Koekuopituksen ja topografian perusteella pääteltynä asuinpaikan laajuus on enimmillään lounais-koillissuunnassa noin 35 m ja luode-kaakkosuunnassa noin 15 m. Asuinpaikan pinta-ala voidaan arvioida 200 - 300 neliometriksi. Maalaji asuinpaikalla on hiekka; löydöt rajautuivat hiekan alueelle. Asuinpaikkatasanteen pitkä sivu aukeaa luoteeseen, lyhyt sivu lounaaseen. Tasanteen juurella on kivikkoa, ilmeisesti rantakivikko

Asuinpaikan kulttuurikerrokset ovat säilyneet varsin hyvin. Alue ei liene koskaan ollut peltona, ja turpeen alla huuhtoutumiskerroksessa ja rikastumiskerroksen yläosassa havaitut hiilenkappaleet ja noki lienevät peräisin metsäpaloista.

Orimattila Metsämäki 2. Esihistoriallinen asuinpaikka. Koeojan löytöjen lukumäärät kerroksittain

	pinta	1. krs	2. krs	3. krs	4. krs	5. krs	6. krs	7. krs	8. krs	9. krs	10. krs	yht.
saviastian reunapala		1										1
muu saviastian pala		1	6	7	8		1					23
hioimen katkelma			1									1
raaka-ainekvartsi	1	1	1									3
kvartsi-iskos	2	21	15	17	11	12	7	3	6	1		95
palanut luu (ja hammaskiille)		4	33	130	145	200	132	87	90	66	99	986
yht.	3	28	56	154	164	212	140	90	96	67	99	1109

Koeojan kohdalla kulttuurikerroksen paksuus pääosin on 35 - 40 cm, mutta ojan lounaispäädyssä ja liesikiveyksen kohdalla lähes 80 cm. Koeojan alueelta ensimmäiset muutamat löydöt tulivat heti pintaturpeen alaisesta huuhtoutumiskerroksesta. Eniten löytöjä tuli kerroksista 3 - 6. Keramiikkaa tuli kerroksista 1 - 4 ja lisäksi yksi pala 6. kerroksesta. Kvartseja tuli pintakerroksesta kahdeksanteen kerrokseen ja lisäksi yksi kvartsi vielä 9. kerroksesta. Keramiikan ja kvartsien jakaantuminen mainitulla tavalla kerrokseen saattaisi viitata siihen, että asuinpaikalla on koeojan kohdalla eri ikäisiä asutusvaiheita. Toisaalta keramiikkaa on koeojasta varsin vähän, joten sen perusteella ei voi tehdä kovin pitkälle meneviä johtopäätelmiä. Lisäksi on mahdollista, että kvartsit olisivat keramiikkaa helpommin joutuneet syvemmälle solifluktion vaikutuksesta. Toisaalta palanutta luutakin on varsin runsaasti myös alemmista kerroksista - kerroksesta 10 luuta on vielä 99 palaa - joista keramiikkaa ei ole.

Koeojasta paljastui yksi selvä kiveys, joka rakenteen, rapautuneiden kivien sekä noen ja hiilenkappaleiden perusteella on tulisija. Kiveys ei tullut koeojan kohdalta kokonaan esiin vaan se jatkui leikkauksen sisään. Kiveyksen perusteella on kuitenkin mahdollista päätellä liedien halkaisija (110 cm) ja syvyys (70 -80 cm); liesi on pyöreähkö, kivetty kuoppaliesi. Tulisijasta saatiin useita hyviä hiilinäytteitä ajoitusta varten sekä sen ympäristöstä maanäytteitä kasvijäänneanalyysiä varten.

Orimattila Metsämäki 2. Esihistoriallinen asuinpaikka. Koeojan löytöjen painot (grammaa) löytöryhmittäin ja kerroksittain.

	pinta	1. krs	2. krs	3. krs	4. krs	5. krs	6. krs	7. krs	8. krs	9. krs	10. krs	yht.
keramiikka		16,1	5,5	2,3	2,0		0,4		2,6	0,1		29,0
kvartsi	79,9	53,4	330,9	20,4	4,0	3,8	38,3	3,5				667,5
palanut luu (ja hammaskiille)		1,7	10,2	19,9	35,4	25,6	30,2	17,5	15,6	16,3	11,4	183,8
yht.	79,9	71,2	346,6	45,6	41,4	29,4	68,9	21,0	18,2	16,4	11,4	750,0

Koekuoppien kohdalla kulttuurikerroksen paksuus vaihteli noin 15 - 40 cm:n välillä. Koekuopista ei tavattu rakenteita, mutta muutamista kuopista tuli runsaasti löytöjä, varsin-

kin keramiikkaa niistä löytyi selvästi enemmän (432 kpl) kuin koejasta (24 kpl). Kvartseja koejasta on hieman enemmän (98 kpl) kuin koekuopista (91 kpl) samoin kuin palanutta luuta ja hammaskiilteen kappaleita (koejasta 986 kpl ja koekuopista 667 kpl).

Orimattila Metsämäki 2. Esihistoriallinen asuinpaikka. Koekuoppien löydöt.

Koekuop- pa	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Yht.
Löydöt:													
Keramiikka	37			1	25	194	124		46	5			432
Kvartsi	15				6	38	22		5	5			91
Palanut luu ja hammas- kiille	202			1	189	186	29		35	25			667
Yht. kpl	254			2	220	418	175		86	35			1190

Tätä raporttia kirjoitettaessa ovat luuanalyysi ja radiohiiliajoitukset vasta tekeillä. Myöskään varsinaista arkeologista materiaalianalyysiä ei ole tehty eikä selvitetty artefaktien suhdetta toisiinsa ja kulttuurikerrokseen. Näyttää kuitenkin siltä, asuinpaikalta on eri tyyppisiä ja ilmeisesti myös eri ikäisiä saviastianpaloja, minkä perusteella paikalla olisi asuttu useampaan otteeseen.

Lahti 11.10.2002

Hannu Poutiainen

3429

6755

Pk-ote 3111 02 Renkomäki (1998) ja 3111 05 Heinämaa (1998) 1:20 000

○ Orimattila Metsämäki 2

ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Liite 1, s.2 a

Yleiskartta
Mk 1:1500

Piirt. Anssi Malinen
Karttapohjana peruskartan suurennos

0 30m

■	kaivausalue	⊥	siirtolohkare
×	koekuoppa	□	pelto
△	korkeuspiste	- - -	tieura

ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

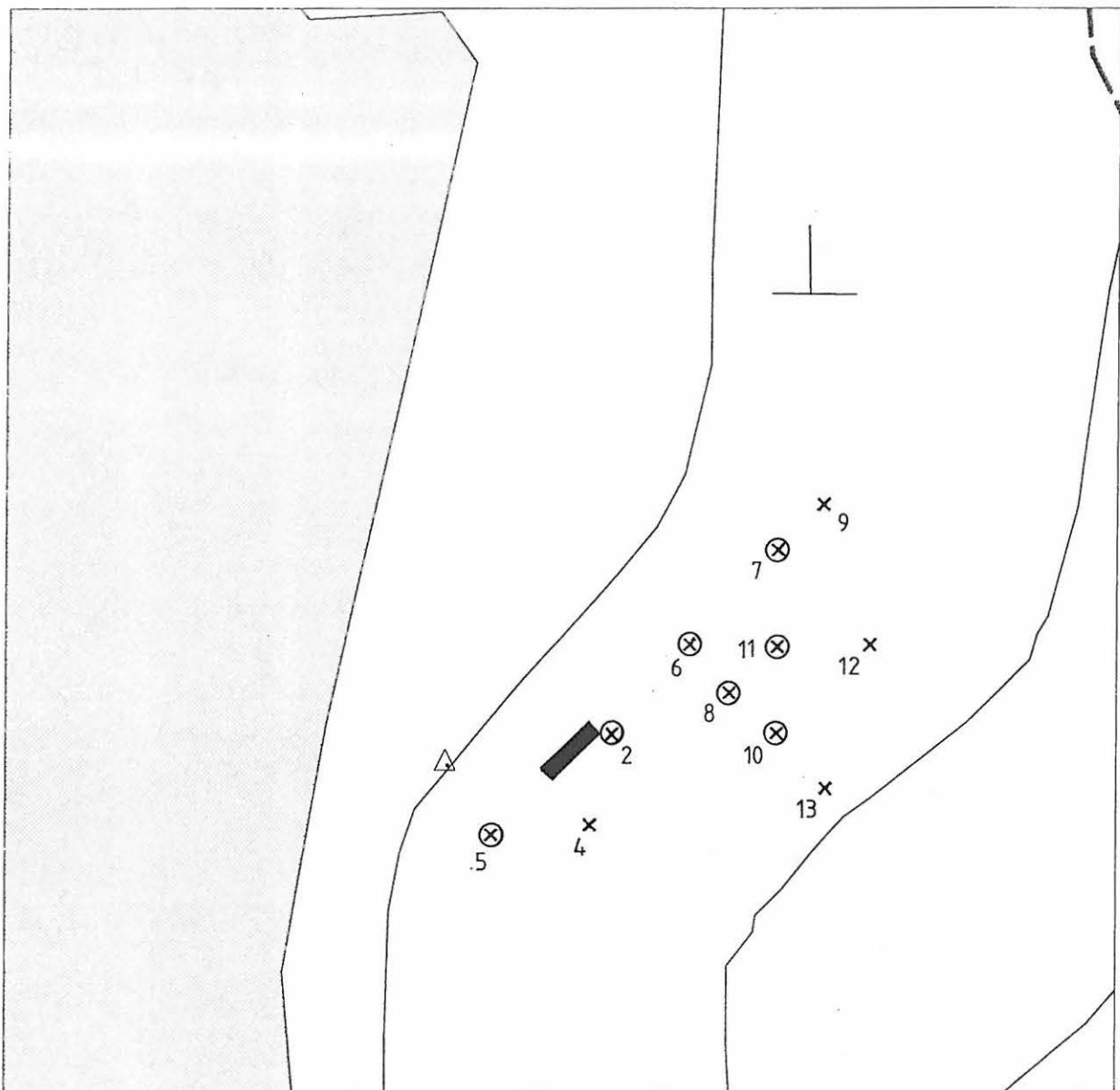
Liite 1, s.2b

Koekuopituskartta
Mk 1:500

Piirt. Anssi Malinen
Karttapohjana peruskartan suurennos

0 10 m

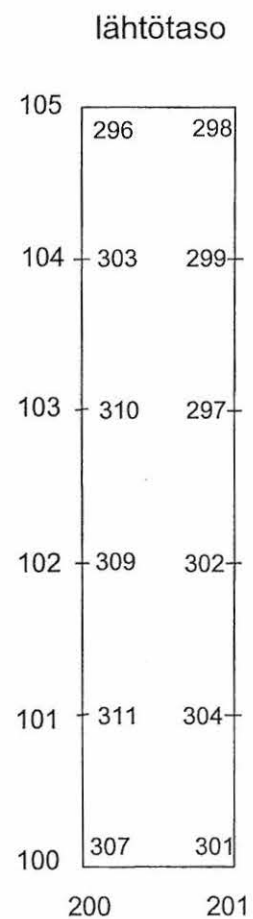
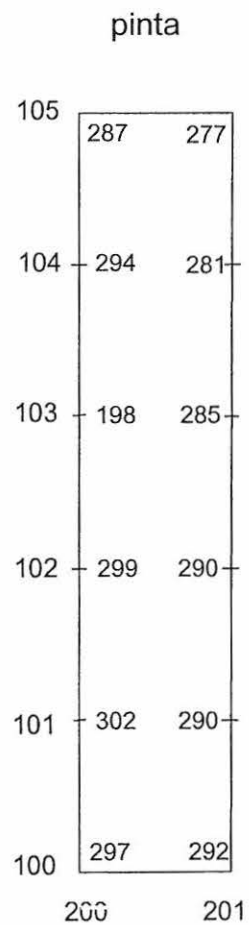

■ kaivausalue	⊥ siirtolohkare	△ korkeuspiste
× koekuoppa	□ pelto	
⊗ koekuoppa, josta löytöjä	- - - tieura	

ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Vaaituskartat
Mk 1:50
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

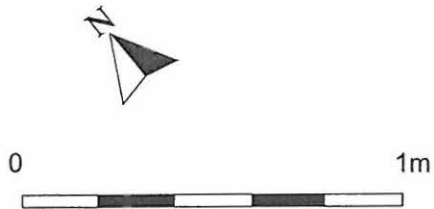
Piirt. Anssi Malinen

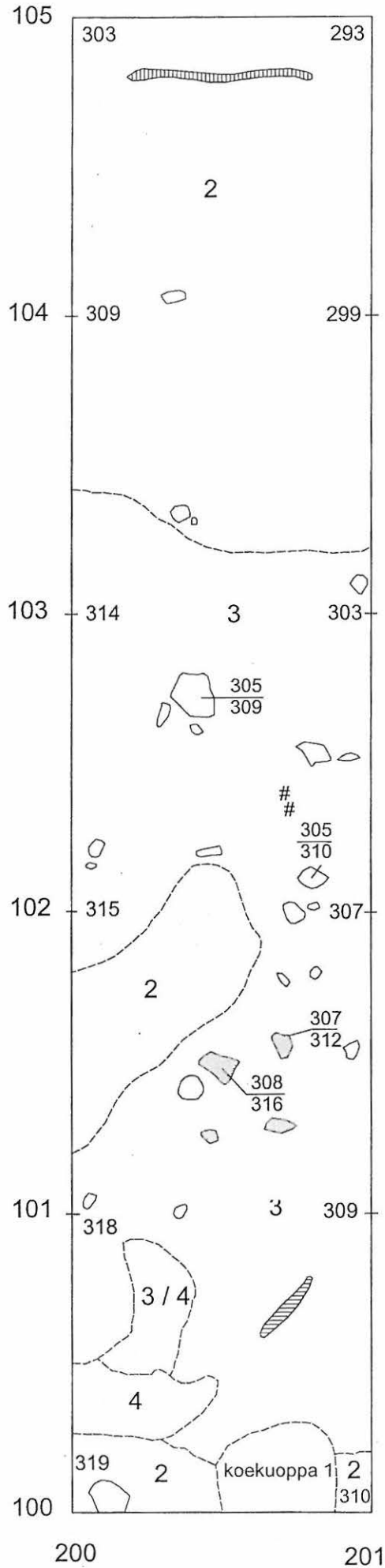
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 1
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

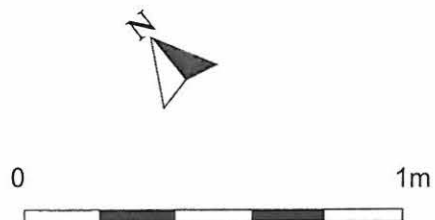
- 2 vaaleanruskea hieta
- 3 tumma ruosteenruskea hieta
- 4 vaaleanharmaa hiekka
- # hiili
- rapautunut kivi
- juuri

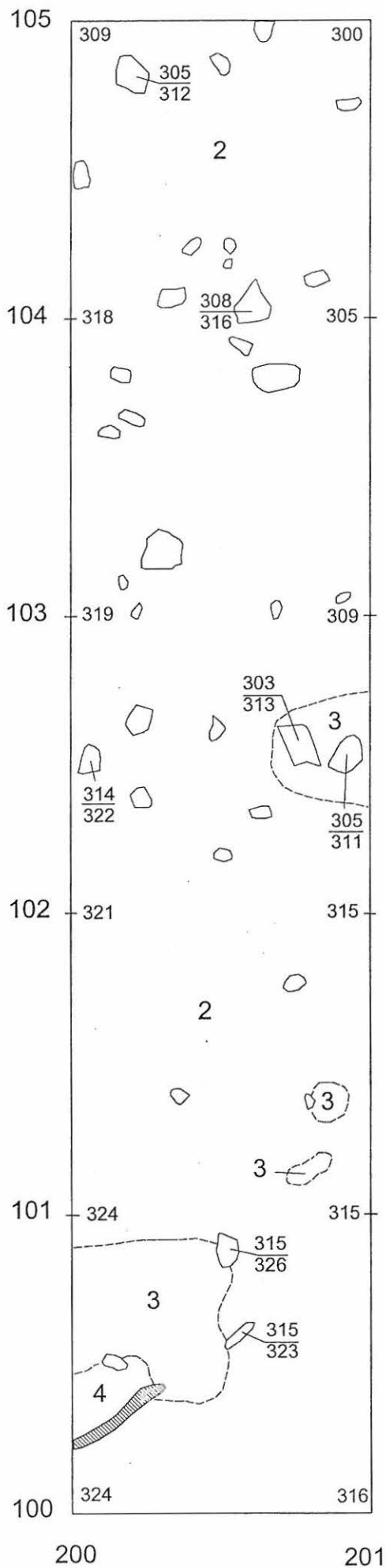
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2 2002

Taso 2
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

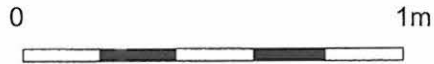
- 2 vaaleanruskea hieta
- 3 tumma ruosteenruskea hieta
- 4 vaaleanharmaa hiekka
- juuri

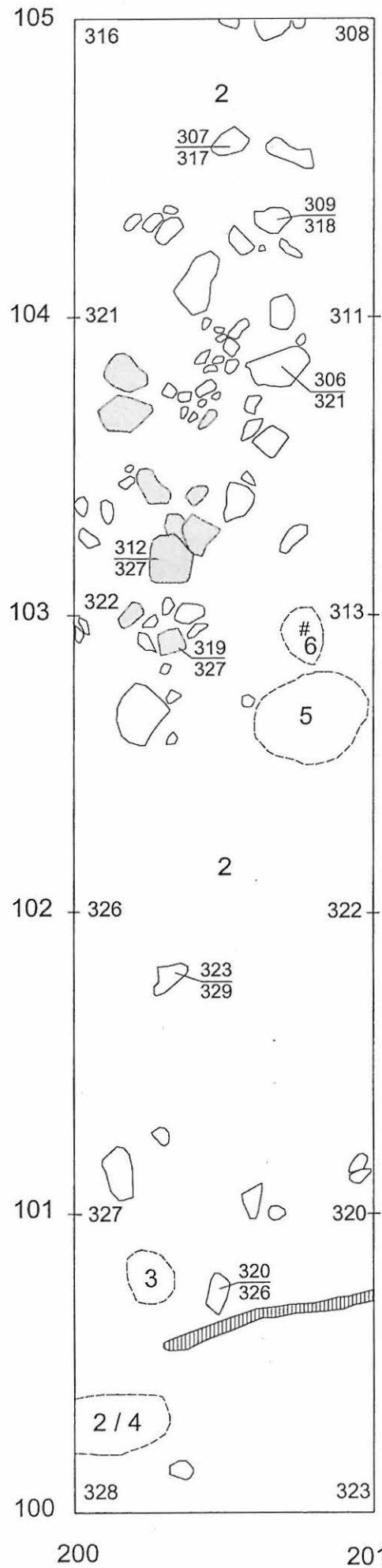
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 3
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

- 2 vaaleanruskea hieta
- 3 tumma ruosteenruskea hieta
- 4 vaaleanharmaa hiekka
- 5 punertava hiekka
- 6 tumma noen värjäämä hiekka
- # hiili
- rapautunut kivi
- ▬ juuri

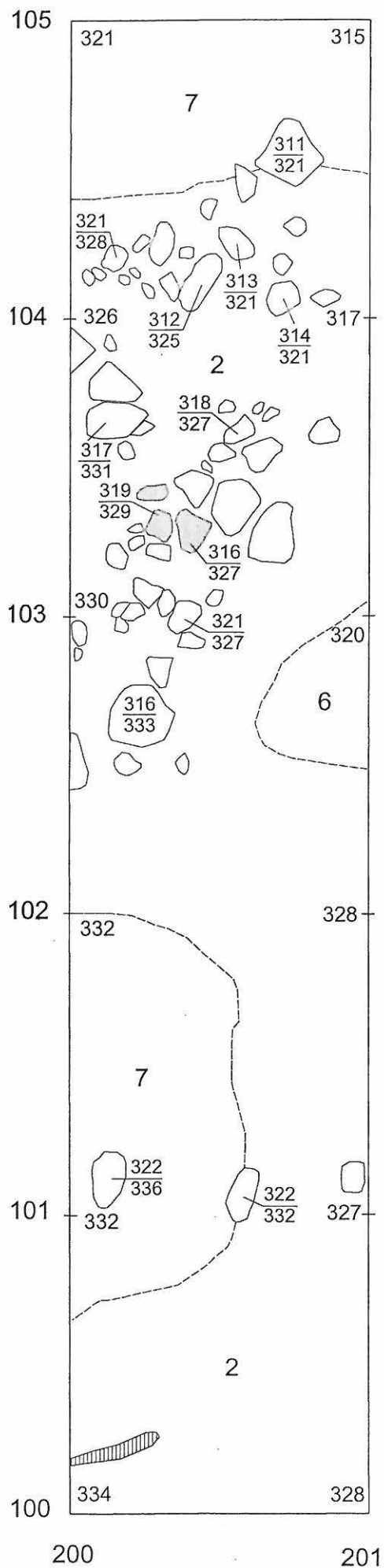
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 4
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

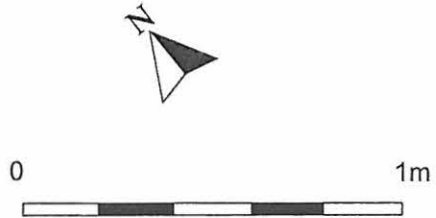
- 2 vaaleanuskea hiekka
- 6 vaaleanuskea hiekka, jossa nokea
- 7 vaalea hiekka
- rapautunut kivi
- juuri

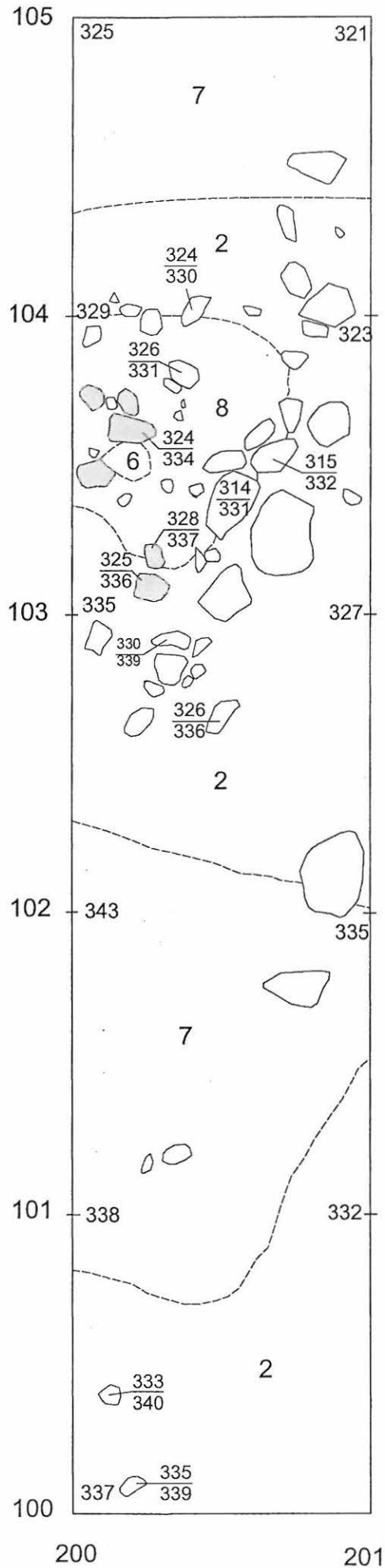
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 5
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

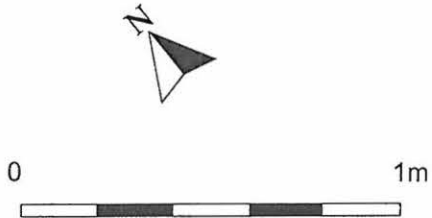
- 2 vaaleanuskea hiekka
- 6 vaaleanuskea hiekka, jossa nokea
- 7 vaalea hiekka
- 8 vaaleanuskea soran sekainen hiekka
- rapautunut kivi

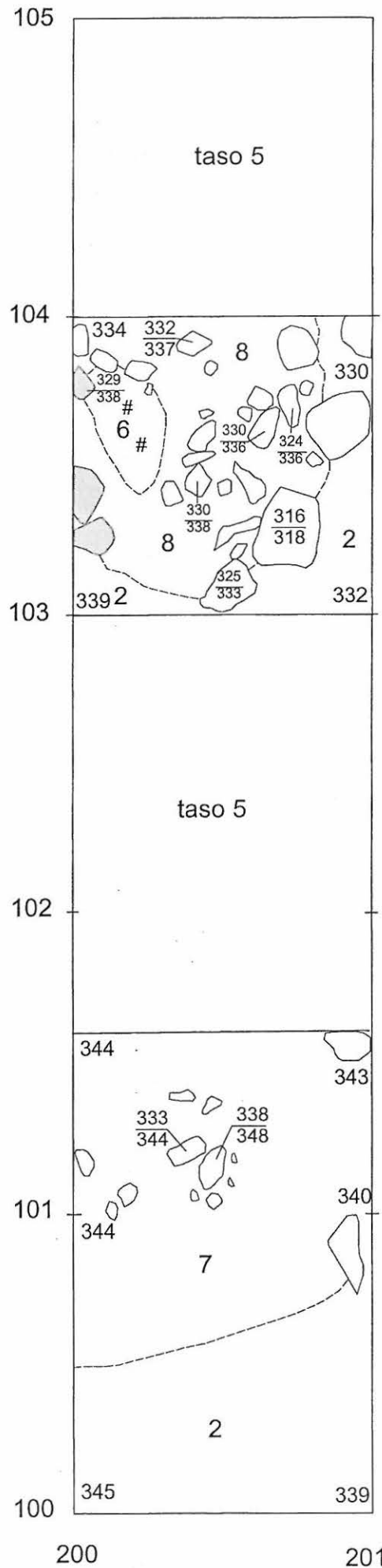
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 6
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

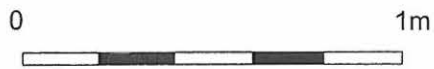
- 2 vaaleanuskea hiekka
- 7 vaalea hiekka
- 8 vaaleanuskea soran sekainen hiekka
- 13 musta hiekka, jossa hiiltä ja nokea
- rapautunut kivi

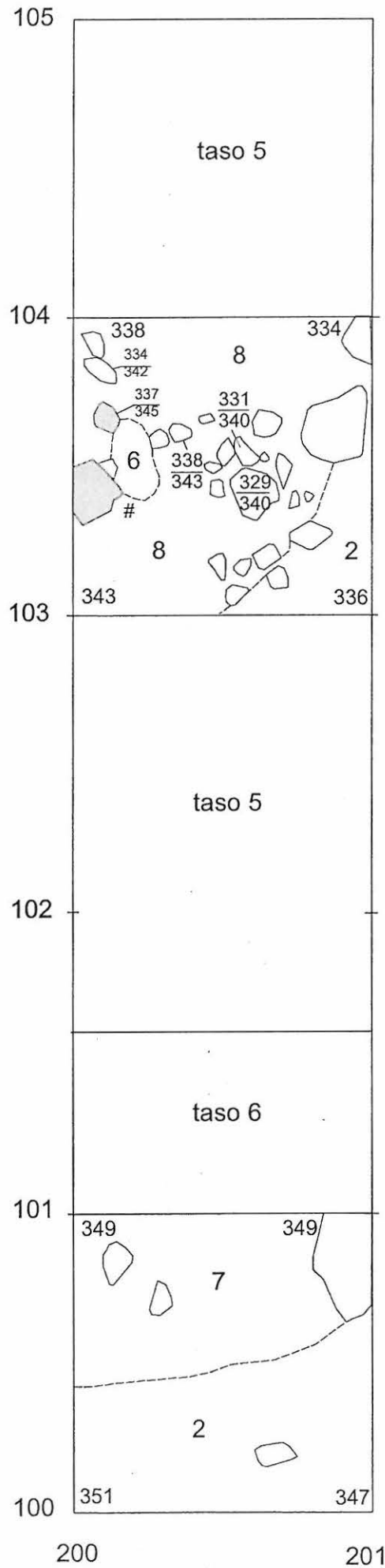
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 7
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

- 2 vaaleanuskea hiekka
- 6 vaaleanuskea hiekka, jossa nokea
- 7 vaalea hiekka
- 8 vaaleanuskea soran sekainen hiekka
- rapautunut kivi

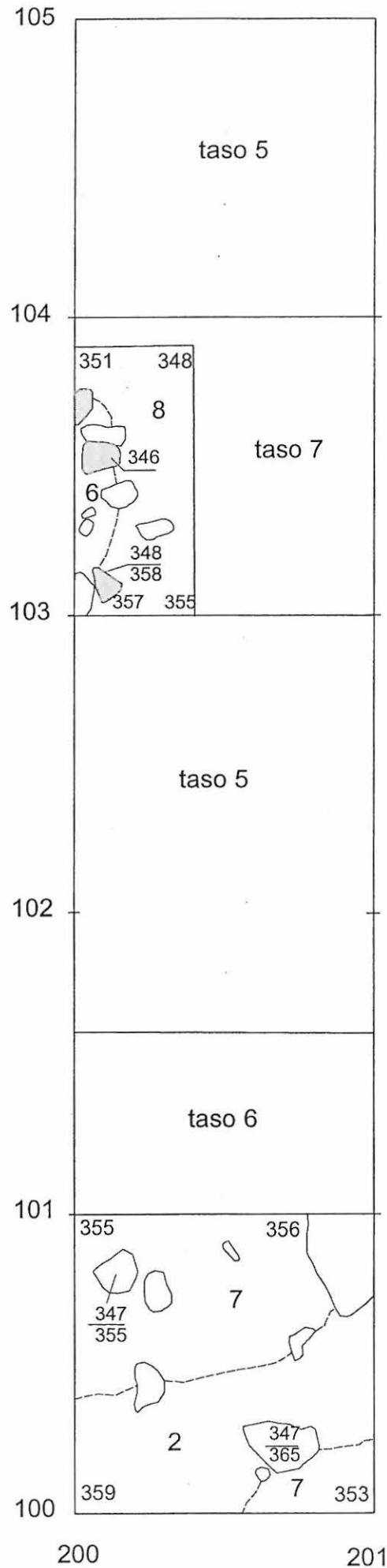
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 8
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

- 2 vaaleanruskea hiekka
- 6 vaaleanruskea hiekka, jossa nokea
- 7 vaalea hiekka
- 8 vaaleanruskea soran sekainen hiekka
- rapautunut kivi

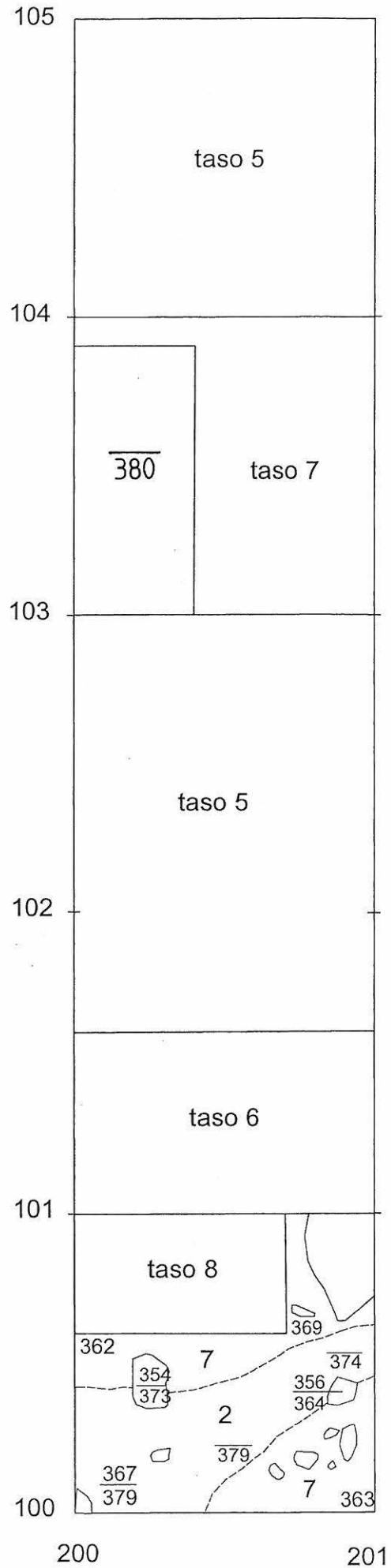
ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Taso 9
Mk 1:20
Kp 73,19 m mpy
Koje 340

Piirt. Anssi Malinen

- 2 vaaleanruskea hiekka
- 7 vaalea hiekka

ORIMATTILA METSÄMÄKI 2
2002

Leikkauskartat
Mk 1:20
kp 73,19 m mpy
Koje 340

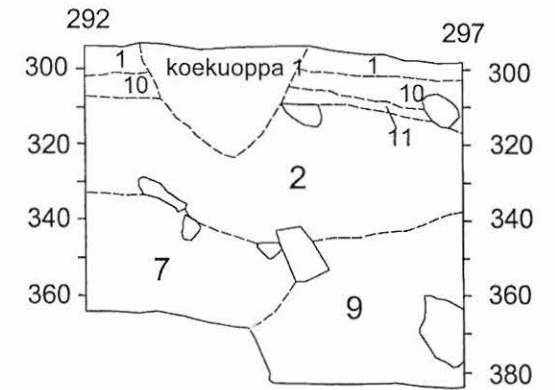
Piirt. Anssi Malinen

- 1 turve
- 2 vaaleanruskea hiekka
- 4 vaaleanharmaa hiekka (huuhtoutumiskerros)
- 6 vaaleanruskea hiekka, jossa nokea
- 7 vaalea hiekka
- 8 vaaleanruskea soran sekainen hiekka
- 9 harmahtavanruskea hiekka
- 10 tumma humuksen sekainen hiekka
- 11 tumma humuksen sekainen hiekka, jossa hiiltä
- 12 musta hiekka, jossa hiiltä ja nokea
- rapautunut kivi

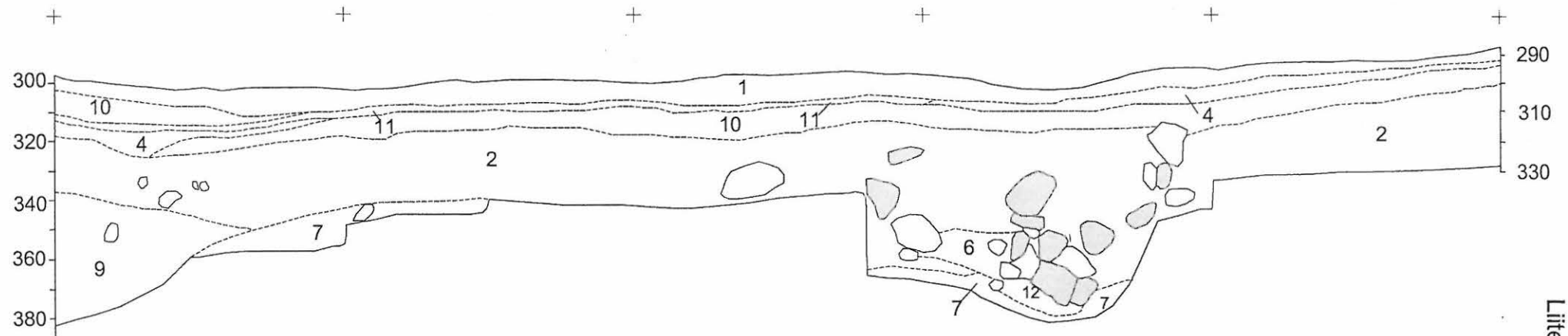
100 / 201

100 / 200

100 / 200

105 / 200

ORIMATTILA PENNALA METSÄMÄKI 2 2002
Esihistoriallisen asuinpaikan koekaivaus.

Liite 2

Mustavalkonegatiivit. Kuvaaja Hannu Poutiainen.

Kuva	pvm	Aihe	Suunta
130933	3.6.	Orimattila Pennala Metsämäki 2 esihistoriallinen asuinpaikka, yleiskuva	SE
130934	3.6.	Metsämäki 2, esihistoriallinen asuinpaikka, yleiskuva	SE
130935	3.6.	Kaivausalueetta puhdistetaan	S
130936	4.6.	Taso 1	NE
130937	4.6.	Taso 1	SW
130938	4.6.	Taso 2	NE
130939	4.6.	Taso 2	SW
130940	5.6.	Taso 3	NE
130941	5.6.	Taso 3	SW
130942	5.6.	Taso 3, kiveys 1	NW
130943	5.6.	Taso 4	NE
130944	5.6.	Taso 4	SW
130945	5.6.	Taso 4, kiveys 1	NW
130946	5.6.	Työkuva. Kaisa Alatalo lukemassa vaaituskojetta.	-
130947	5.6.	Työkuva. Anssi Malinen piirtää, Janne Kinnunen pitää lattaa.	-
130948	5.6.	Työkuva. Koeojaa kaivetaan ja dokumentoidaan. Anssi Malinen (ed.) piirtää, K. Alatalo ja J. Kinnunen kaivavat.	-
130949	6.6.	Taso 5	NE
130950	6.6.	Taso 5	SW
130951	6.6.	Taso 5 kiveys 1	NW
130952	6.6.	Taso 5 kiveys 1	NW
130953	6.6.	Koekuoppa 7, 2. krs kvartsia ja keramiikkaa. in situ	NW
130954	7.6.	Koeojan SW-päädyn leikkaus.	NE
130955	7.6.	Kaivausalue peitettynä.	SW

ORIMATTILA PENNALA METSÄMÄKI 2 2002
Esihistoriallisen asuinpaikan koekaivaus.

Liite 3

Diapositiivit. Kuvaaja Hannu Poutiainen.

Kuva	pvm	Aihe	Suunta
33039	3.6.	Metsämäki 1 yleiskuva	SE
33040	3.6.	Kaivausaluetta puhdistetaan	S
33041	4.6.	Koeoja, taso 1	NE
33042	4.6.	Koeoja, taso 1	SW
33043	4.6.	Koeoja, taso 2	NE
33044	4.6.	Koeoja, taso 2	SW
33045	5.6.	Koeoja, taso 3	NE
33046	5.6.	Koeoja, taso 3	SW
33047	5.6.	Koeoja, taso 3, kiveys 1	NW
33048	5.6.	Koeoja, taso 4	NE
33049	5.6.	Koeoja, taso 4	SW
33050	5.6.	Koeoja, taso 4, kiveys 1	NW
33051	5.6.	Työkuva. Anssi Malinen piirtää, Kaisa Alatalo ja Janne Kinnunen kaivavat.	-
33052	5.6.	Työkuva. Kaivausaluetta vaaitaan.	-
33053	5.6.	Työkuva. A. Malinen piirtää, Toni Majola pitää lattaa, J. Kinnunen seuloo, Simo Ahonen kaivaa koekuoppaa.	-
33054	5.6.	Työkuva. K. Alatalo lukee vaaituskojetta.	-
	5.6.	Työkuva. K. Alatalo lukee vaaituskojetta.	-
33055	6.6.	Koeoja, taso 5	NE
33056	6.6.	Koeoja, taso 5	SW
33057	6.6.	Koeoja, taso 5 kiveys 1	NW
33058	6.6.	Koeoja, taso 6 kiveys 1	NW
33059	6.6.	Koekuoppa 7, 2. krs kvartsi ja keram. in situ	NW
33060	7.6.	Koeoja, kiveys 1, leikkaus.	SE
33061	7.6.	Koeoja, kiveys 1, leikkaus.	SE

LKM Neg 130935. Kaivausalueetta puhdistetaan.

LKM Neg 130943. Koeoja, taso 2.

LKM Neg 130948. Työkuva. Koejaa kaivetaan ja dokumentoidaan. Anssi Malinen (ed.) piirtää, Kaisa Alatalo ja Janne Kinnunen kaivavat.

LKM dia 33061. Koeja, kiveys 1, leikkaus